Demokrasimizin eksiklerini giderip gerçek hukuk devletini oluşturamayınca ***"bağımsız yargı"*** ve bunun içinde ***"bağımsız savunma"*** da gerçekleştirilememektedir.

Bu olumsuz bütün içinde yargı organının daha iyi işlemesi, adalete erişimin sağlanması, adil yargılanmanın gerçekleştirilebilmesi için birbirinden ayrı olarak yapılmaya çalışılan düzenlemeler hem bütünü etkilememekte hem de tartışmalara neden olmaktadır. Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Yasa Tasarısı da bu durumdadır. Yargı'nın yükünü hafifletmek, yargılamayı hızlandırmak gibi beklentilerle sunulan ***"arabuluculuk"*** sihirli bir çözüm değildir. Önemli olan bütünüyle ***"Yargı Reformu"*** yapabilmektir.

Alternatif uyuşmazlık çözüm yolları ve arabuluculuk, yargı sisteminin yerine konulmaya çalışılan bir kurum görüntüsü ile sunulmamalıdır.

Arabuluculuk sürecinin, yargılama sürecinden farklı işlediği ve daha esnek olduğuna öncelikle yargı mensuplarının inanması gerekir. Bu yöntemin birçok uyuşmazlığın yargı önüne gitmesini önleyerek yargının daha rahat çalışmasına imkan veren bir kurum olarak düzenlemesi gerekir. Alternatif çözüm yolları konusunda özel eğitim almış avukatların arabulucu olarak atanmasını sağlayan düzenlemeler yapılmalıdır. Alternatif uyuşmazlık çözüm yolları uygulamasında avukatların rolü açıklıkla belirlenmelidir.

Yürürlükteki mevzuatımızda avukatlar ***"arabuluculuk"*** olarak nitelenebilecek çalışmaları başarı ile sürdürmektedir.

a) Avukatlık Yasası'nın 35/A maddesi

Bu düzenleme, alternatif uyuşmazlık çözüm yolları arasında yer alan ***"karşılıklı görüşme yöntemi"*** nin bir örneğidir. Bu maddeye göre avukatlar, tarafların kendi iradeleri ile sonuçlandırabilecekleri

konularda karsı tarafı uzlaşmaya davet edebilme yetkisine sahiptir.

b) Ceza Muhakemeleri Yasası'nın 253. maddesi (Uzlaşma)

Ceza Muhakemeleri Yasası'nda 2006 yılı sonunda yapılan değişiklik ile bazı suçlarda soruşturma ya da kovuşturma aşamasında tarafların uzlaşarak sorunun çözülmesi olanağı getirilmiştir.

c) Türk Medeni Kanunu'nun 166/3 Maddesi (Anlaşmalı Boşanma)

Türk Medeni Kanunu'nun 166. maddesinin üçüncü fıkrası en az bir yıl süren evliliklerde ***"anlaşmalı boşanma"***
olanağı tanımaktadır. Uygulamada, eslerin anlaşmanın tüm koşullarını içeren bir anlaşma metnini hazırlayarak mahkemeye sunmaları genelde avukat aracılığı ile gerçekleştirilmektedir. Bu alanda avukatlar çok sık arabuluculuk yapmaktadır.

Hukukumuzdaki bu üç uygulamada avukatlar başarı ile görev yapmaktadır. Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Yasa Tasarısı hakkında temel görüşümüz, arabuluculuk hizmetinin avukatlar, barolar ve Türkiye Barolar Birliği tarafından yerine getirilmesi gerektiğidir. Bu nedenle de Tasarının tümüyle yeniden düzenlemesi gerekmektedir.

Arabuluculuğun avukatlar aracılığıyla kurumlaştırılması sağlanmalıdır. Sadece hukuk fakültesi mezunu olanlar ve avukatlar arabulucu olabilmelidir. Arabulucunun düzenleyeceği anlaşma belgesinin yetkili icra mahkemesine sunularak icra edilebilirliğine ilişkin bir şerh talebinde bulunulması da böyle bir talebin avukat tarafından hazırlanarak ve avukat aracılığı ile mahkemeye sunulmasını ve takibini gerekli kılmaktadır.

Arabuluculuğun doğrudan Adalet Bakanlığı'na bağlı bir kurum olarak düzenlemesi sakıncalıdır. Örgütlenmenin ve eğitimin Türkiye Barolar Birliği ve barolar bünyesinde yapılması gerekir.

Bugün ülkemizde avukat olabilmek için bir yıllık staj dışında herhangi bir sınav koşulu bulunmaz iken avukatın arabuluculuk yapabilmesi için arabuluculuk sınavını başarma koşulu getirilmesini uygun bulmuyoruz. Tasarı ***"Hukuk fakültesini bitiren herkes avukat olabilir ancak arabulucu olamaz"*** anlayışındadır.

Yeni bir meslek türü yaratılmaktadır. Ancak arabuluculuk mesleği icra edilirken arabulucunun başka isler de yapıp yapamayacağı belli değildir.

Sayın milletvekillerimizi bir kez daha bu Tasarıya karşı çıkmaya çağırıyoruz.

Saygılarımızla.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ

//